

26. PERJANTAINA 3. MAALISKUUTA 2000

kello 13

Päiväjärjestys

Ilmoituksia

Vaaleja

1) Tulevaisuusvaliokunnan vaali	524
2) Kansliatoimikunnan täydennysvaali	524
3) Valiokuntien täydennysvaalit	524
4) Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunnan täydennysvaali	525
5) Yleisradio Oy:n täydennysvaali.....	525
6) Eduskunnan kirjaston hallituksen täydennysvaali	525

Ainoa käsittely

7) Valtioneuvoston kirjelmä valtioneuvoston jäsenen sidonnaisuuk-
sista (ministeri Filatov)	525
Valtioneuvoston kirjelmä VN 2/2000 vp	

Ensimmäinen käsittely

8) Hallituksen esitys mannerjalustalla sijaitsevien kiinteiden lautto-
jen turvallisuuteen kohdistuvien laittomien tekojen ehkäisemistä
koskevan pöytäkirjan eräiden määräysten hyväksymisestä sekä
laiksi rikoslain 34 luvun muuttamisesta	525
Hallituksen esitys HE 152/1999 vp
Lakivaliokunnan mietintö LaVM 3/2000 vp	
9) Hallituksen esitys laiksi Pohjoismaiden projektivientirahastosta...	526
Hallituksen esitys HE 182/1999 vp
Ulkoasiainvaliokunnan mietintö UaVM 1/2000 vp	

- 10) Hallituksen esitys laiksi arvonlisäverolain 32 ja 33 §:n muuttamisesta..... 526
Hallituksen esitys HE 179/1999 vp
Valtiovarainvaliokunnan mietintö VaVM 3/2000 vp
- 11) Hallituksen esitys laiksi tilintarkastuslain 6 §:n muuttamisesta 529
Hallituksen esitys HE 161/1999 vp
Talousvaliokunnan mietintö TaVM 1/2000 vp
- 12) Hallituksen esitys laiksi vakuutusyhdistyslain muuttamisesta 530
Hallituksen esitys HE 193/1999 vp
Talousvaliokunnan mietintö TaVM 2/2000 vp

Mietintöjen pöydällepano

- 13) Valtioneuvoston selonteko kihlakuntaudistuksen toteutumisesta 530
Valtioneuvoston selonteko VNS 1/1999 vp
Hallintovaliokunnan mietintö HaVM 6/2000 vp

Puhetta johtaa puhemies Uosukainen.

Hanna Markkula-Kivisilta /kok
Kari Myllyniemi /kesk
Tero Mölsä /kesk
Riitta Prusti /sd
Susanna Rahkonen /sd
Kari Rajamäki /sd
Juha Rehula /kesk
Pauli Saapunki /kesk
Marjatta Stenius-Kaukonen /vas
Jukka Vihriälä /kesk

Nimenuuto

Nimenuudossa merkitään täysistunnosta poissa oleviksi seuraavat edustajat:

Hannu Aho /kesk
Olavi Ala-Nissilä /kesk
Janina Andersson /vihr
Rainer Erlund /erl
Satu Hassi /vihr
Anne Huotari /vas
Jorma Huuhtanen /kesk
Liisa Hyssälä /kesk
Ville Itälä /kok
Gunnar Jansson /r
Ulla Juurola /sd
Toimi Kankaanniemi /skl
Kimmo Kiljunen /sd
Mari Kiviniemi /kesk
Johannes Koskinen /sd
Markku Laukkanen /kesk
Johannes Leppänen /kesk
Suvi Lindén /kok

Nimenuudon jälkeen ilmoittautuu seuraava edustaja:
Suvi Lindén /kok

Eduskuntatyöhön liittyvissä tehtävissä olevat edustajat

Merkitään, että puhemiesneuvosto on käsitellyt seuraavat ilmoitukset poissaolosta täysistunnosta eduskuntatyöhön liittyvän tehtävän vuoksi:
3.3. edustajat

- Jorma Huuhtanen /kesk
 Johannes Koskinen /sd
 6.—9.3. edustaja
 Katri Komi /kesk
 6.—29.3. edustaja
 Anni Sinnemäki /vihr

Sairauspoissaolot

Merkitään, että puhemiesneuvosto on käsitellyt seuraavat ilmoitukset poissaolosta täysistunnosta sairauden vuoksi:

- 3.3. edustajat
 Anne Huotari /vas
 Ville Itälä /kok
 Juha Rehula /kesk
 3.—10.3. edustaja
 Marjatta Stenius-Kaukonen /vas

Poissaololuvat

Merkitään, että puhemiesneuvosto on myöntänyt seuraavat luvat poissaoloon täysistunnosta muun syyn vuoksi:

2. ja 3.3. edustaja
 Kari Myllyniemi /kesk
 3.3. edustajat
 Olavi Ala-Nissilä /kesk
 Satu Hassi /vihr
 Kari Rajamäki /sd
 Ola Rosendahl /r
 Pauli Saapunki /kesk
 Jukka Vihriälä /kesk

Uudet hallituksen esitykset

Puhemies: Ilmoitetaan, että tasavallan presidentti on tänään antanut eduskunnalle hallituksen esitykset n:ot HE 9—11/2000 vp.

U-asiat

Puhemies: Ilmoitetaan, että valtioneuvosto on 24 päivänä helmikuuta 2000 päivätyllä kirjelmälään toimittanut eduskunnalle perustuslain 96 §:n

2 momentissa tarkoitettut Euroopan unionin asiat n:ot U 4—5/2000 vp.

Ilmoitetaan edelleen, että puhemies on tänään toimittanut mainitut asiat käsiteltäviksi suureen valiokuntaan, jolle

asian n:o U 4 osalta työ- ja tasa-arvoasiainvaliokunnan sekä

asian n:o U 5 osalta perustuslakivaliokunnan ja työ- ja tasa-arvoasiainvaliokunnan on annettava lausunto.

Kirjalliset kysymykset

Merkitään saapuneiksi vastaukset kirjallisiin kysymyksiin n:ot KK 988, 992/1999 vp.

Valtakunnanoikeuden jäsenten vaalin toimittaminen

Puhemies: Maaliskuun 1 päivänä voimaan tulleen, valtakunnanoikeudesta ja ministerivastuusioiden käsittelystä annetun lain 6 §:n mukaan eduskunta valitsee valtakunnanoikeuteen, jossa nyt on kuusi eduskunnan valitsemaa jäsentä, viisi jäsentä ja heille jokaiselle henkilökohtaisen varajäsenen.

Muutoksen johdosta puhemiesneuvosto ehdottaa, että eduskunnan valittavat valtakunnanoikeuden jäsenet ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä valitaan uudelleen toimikaudeksi, joka alkaa vaalin toimittamispäivästä ja päättyy 31 päivänä joulukuuta 2003.

Puhemiesneuvoston ehdotus hyväksytään.

Puhemies: Ilmoitetaan, että valtakunnanoikeuden viiden jäsenen ja viiden varajäsenen vaali toimitetaan tiistaina 14 päivänä maaliskuuta pidettävässä täysistunnossa. Ehdokaslistat vaalia varten on vaalisäännön 8 §:n mukaan jätettävä keskuskansliaan viimeistään maanantaina 13 päivänä maaliskuuta kello 12.

PÄIVÄJÄRJESTYKSEN ASIAT:

1) Tulevaisuusvaliokunnan vaali

Puhemies: Päiväjärjestyksen 1) asiana on tulevaisuusvaliokunnan vaali.

Kun vaalia varten vaalisäännön 8 §:n mukaisesti jätetyissä ehdokaslistoissa on valiokunnan jäseniksi ja varajäseniksi ehdotettu valittaviksi yhtä monta kuin vaalissa on valittavia, totean vaalisäännön 10 §:n nojalla, että vaali on yksimielinen ja että tulevaisuusvaliokuntaan ovat tulleet valituiksi ehdokaslistojen mukaisesti seuraavat edustajat.

Sihteeri lukee:

Listalta n:o 1

jäseniksi:

Nils-Anders Granvik /r
Leena-Kaisa Harkimo /kok
Kyösti Karjula /kesk
Jyrki Katainen /kok
Markku Markkula /kok
Rauha-Maria Mertjärvi /vihr
Petri Neittaanmäki /kesk
Juha Rehula /kesk
Matti Tiuri /kok
Pekka Vilkuna /kesk
Leea Hiltunen /skl

varajäseniksi:

Niilo Keränen /kesk
Riitta Korhonen /kok
Mika Lintilä /kesk
Osmo Puhakka /kesk
Irja Tulonen /kok
Jari Vilén /kok

Listalta n:o 2

jäseniksi:

Kalevi Olin /sd
Jouni Backman /sd
Susanna Huovinen /sd
Ulla Juurola /sd
Reijo Kallio /sd
Esko-Juhani Tennilä /vas

varajäseniksi:

Säde Tahvanainen /sd
Ilkka Taipale /sd
Pertti Turtiainen /vas

Puhemies: Merkitään.

Asia on loppuun käsitelty.

Puhemies: Tulevaisuusvaliokunnan järjestäytymistä varten annan puheenvuoron ed. Tiurille.

Matti Tiuri /kok: Arvoisa puhemies! Tulevaisuusvaliokunnan jäsenille ja varajäsenille ilmoitetaan, että valiokunta kokoontuu tiistaina 7 päivänä maaliskuuta kello 9.15 valiokunnan huoneeseen järjestäytymistä varten.

2) Kansliatoimikunnan täydennysvaali

Puhemies: Päiväjärjestyksen 2) asiana on kansliatoimikunnan täydennysvaali.

Kun täydennysvaalia varten vaalisäännön 8 ja 13 §:n mukaisesti jätetyissä ehdokaslistassa on kansliatoimikunnan varajäseniksi ehdotettu valittaviksi yhtä monta kuin vaalissa on valittavia, totean vaalisäännön 10 §:n nojalla, että vaali on yksimielinen ja että kansliatoimikunnan varajäseniksi ovat tulleet valituiksi ehdokaslistan mukaisesti edustajat

Isohookana-Asunmaa, Helle, Nordman ja Mertjärvi.

Asia on loppuun käsitelty.

3) Valiokuntien täydennysvaalit

Puhemies: Päiväjärjestyksen 3) asiana on valiokuntien täydennysvaalit.

Kun suuren valiokunnan, perustuslakivaliokunnan, hallintovaliokunnan, lakivaliokunnan, puolustusvaliokunnan ja sivistysvaliokunnan täydennysvaaleja varten vaalisäännön 8 ja 13 §:n mukaisesti jätetyissä ehdokaslistoissa on valiokuntien jäseniksi ja varajäseniksi ehdotettu valit-

taviksi yhtä monta kuin vaaleissa on valittavia, totean vaalisäännön 10 §:n nojalla, että vaalit ovat yksimielisiä ja että valituiksi ovat tulleet ehdokaslistojen mukaisesti

suuren valiokunnan jäseneksi ed. Ranta ja varajäseniksi ed. Olin ja ed. Backman,

perustuslakivaliokunnan jäseneksi ed. Taipale ja varajäseneksi ed. Mikkola,

hallintovaliokunnan jäseneksi ed. Kähkönen, *lakivaliokunnan* jäseneksi ed. Wallin ja varajäseneksi ed. Vistbacka,

puolustusvaliokunnan jäseneksi ed. Jaakonsaari sekä

sivistysvaliokunnan jäseneksi ed. Taipale.

Asia on loppuun käsitelty.

4) Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunnan täydennysvaali

Puhemies: Päiväjärjestyksen 4) asiana on Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunnan täydennysvaali.

Kun täydennysvaalia varten vaalisäännön 8 ja 13 §:n mukaisesti jätetyssä ehdokaslistassa on Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunnan varajäseneksi ehdotettu valittavaksi yhtä monta kuin vaalissa on valittavia, totean vaalisäännön 10 §:n nojalla, että vaali on yksimielinen ja että valtuuskunnan varajäseneksi on tullut valituksi ehdokaslistan mukaisesti ed. Taipale.

Asia on loppuun käsitelty.

5) Yleisradio Oy:n täydennysvaali

Puhemies: Päiväjärjestyksen 5) asiana on Yleisradio Oy:n hallintoneuvoston täydennysvaali.

Kun täydennysvaalia varten vaalisäännön 8 ja 13 §:n mukaisesti jätetyssä ehdokaslistassa on Yleisradio Oy:n hallintoneuvoston jäseneksi ehdotettu valittavaksi yhtä monta kuin vaalissa on valittavia, totean vaalisäännön 10 §:n nojalla, että vaali on yksimielinen ja että hallintoneuvoston jäseneksi on tullut valituksi ehdokaslistan mukaisesti ed. Jaakonsaari.

Asia on loppuun käsitelty.

6) Eduskunnan kirjaston hallituksen täydennysvaali

Puhemies: Päiväjärjestyksen 6) asiana on eduskunnan kirjaston hallituksen täydennysvaali.

Kun täydennysvaalia varten vaalisäännön 8 ja 13 §:n mukaisesti jätetyssä ehdokaslistassa on eduskunnan kirjaston hallituksen jäseneksi ehdotettu valittavaksi yhtä monta kuin vaalissa on valittavia, totean vaalisäännön 10 §:n nojalla, että vaali on yksimielinen ja että kirjaston hallituksen jäseneksi on tullut valituksi ehdokaslistan mukaisesti ed. Puisto, joka toimii myös hallituksen varapuheenjohtajana.

Asia on loppuun käsitelty.

7) Valtioneuvoston kirjelmä valtioneuvoston jäsenen sidonnaisuuksista (ministeri Filatov)

Ainoa käsittely

Valtioneuvoston kirjelmä VN 2/2000 vp

Puhemies: Käsittelyn pohjana on 2 päivänä maaliskuuta 2000 päivätty valtioneuvoston kirjelmä ja sen liitteenä oleva työministeri Filatovin selvitys sidonnaisuuksistaan. Työjärjestyksen 29 §:n mukaan eduskunta ei tee päätöstä kirjelmän johdosta.

Keskustelua ei synny.

Asia on loppuun käsitelty.

8) Hallituksen esitys mannerjalustalla sijaitsevien kiinteiden lauttojen turvallisuuden kohdistuvien laittomien tekojen ehkäisemistä koskevan pöytäkirjan eräiden määräysten hyväksymisestä sekä laiksi rikoslain 34 luvun muuttamisesta

Ensimmäinen käsittely

Hallituksen esitys HE 152/1999 vp

Lakivaliokunnan mietintö LaVM 3/2000 vp

Puhemies: Käsittelyn pohjana on lakivaliokunnan mietintö n:o 3. Ensin käydään asiasta yleiskeskustelu ja sen jälkeen lakiehdotus otetaan yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtainen käsittely:

Lakiehdotuksen sisältö hyväksytään keskustelutta mietinnön mukaisena.

Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely on päätynyt.

9) Hallituksen esitys laiksi Pohjoismaiden projektivientirahastosta

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys HE 182/1999 vp
Ulkoasiainvaliokunnan mietintö UaVM 1/2000 vp

Puhemies: Käsittelyn pohjana on ulkoasiainvaliokunnan mietintö n:o 1. Ensin käydään asiasta yleiskeskustelu ja sen jälkeen lakiehdotus otetaan yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtainen käsittely:

Lakiehdotuksen sisältö hyväksytään keskustelutta mietinnön mukaisena.

Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely on päätynyt.

10) Hallituksen esitys laiksi arvonlisäverolain 32 ja 33 §:n muuttamisesta

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys HE 179/1999 vp
Valtiovarainvaliokunnan mietintö VaVM 3/2000 vp

Puhemies: Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 3. Ensin käydään asiasta yleiskeskustelu ja sen jälkeen lakiehdotus otetaan yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelu:

¹ **Bjarne Kallis /skl:** Arvoisa rouva puhemies! Tämä lainmuutos koskee oikeastaan talonmiehiä ja sellaisia asunto-osakeyhtiöitä, joissa on talonmies. Silloin kun arvonlisäverolaki tuli voimaan, neutraliteettisyistä eräät asunto-osakeyhtiöt tulivat arvonlisäveron piiriin, mikäli palkkojen yhteissumma nousi 120 000 markkaan vuodessa. On todettu, että 120 000 on liian pieni summa ja

se on johtanut siihen, että monet asunto-osakeyhtiöt ovat irtisanoneet talonmiehen ja siirtäneet tehtävät kiinteistöhoitoyhtiöille. Tästä on asukkaille jonkin verran haittaa, ja hallituksen esitys, että raja nostetaan 120 000:sta 180 000:een, on aivan oikea.

Mutta kaikki asiat eivät tietenkään aina tule mieleen. Olisi ollut hyvä, jos tämä laki olisi tullut valiokuntakäsittelyssä sellaiseen muotoon, että siinä tapauksessa, että palkat ylittävät 180 000 markkaa, maksettaisiin arvonlisäveroa vain ylimenevältä summalta. Nyt saattaa nimittäin käydä niin, että talonmiehen palkka on periaatteessa verovapaa mutta sitten tehdään joitain pieniä korjauksia, mikä voi johtaa siihen, että joudutaan maksamaan arvonlisäveroa esimerkiksi koko 200 000 markasta, ja se tuntuu monesti kohtuuttomalta. Jos ajattelee vaikkapa omakotitaloissa asuvia, niin eivät he maksa arvonlisäveroa, kun palkkaavat tilapäisen työntekijän. Aivan samalla lailla asunto-osakeyhtiössä asuvan pitäisi päästä ilman arvonlisäveroa silloin, kun yhtiö palkkaa pientä remonttia varten työntekijän.

² **Matti Saarinen /sd:** Arvoisa rouva puhemies! Hallituksen esitys on hyvä. Alarajan tarkistaminen on erittäin tarpeellinen jo sitäkin taustaa vasten, että se on ollut hyvin pitkään jäissä ja tarkistamatta, joten se on jäänyt ajastaan jälkeen siinäkin mielessä. Sitä tulisikin jatkossa tarkistaa määräajoin. Hallituksen esitys mahdollistaa entistä paremmin omat talonmiehet taloyhtiöihin, ja sen myötä paranee asuntoyhtiöissä asumisviihtyisyys ja myös turvallisuus, kun siellä on omaa henkilökuntaa. Tämä esitys on kaikin puolin kannatettava.

³ **Maria Kaisa Aula /kesk:** Arvoisa puhemies! Varmaan monet edustajat muistavat, kuinka vilkkaasti täällä eduskunnassa syksyllä keskusteltiin Suomen osallistumisesta EU:n työvaltaisten alojen arvonlisäverokokeiluun. Siihenhän ei osallistuttu, mutta sen keskustelun jälkeen hallitus antoi tämän esityksen, jossa lievitetään hieman kiinteistönhallintapalvelujen verotusta ja erityisesti helpotetaan talonmiehen palkkausta asuntoyhtiöihin. Mielestäni hallituksen esitys on hyvin perusteltu ja vastaa sitä kustannusten nousua ja palkkakehitystä, mikä tällä alalla on tapahtunut.

Tämähän oli myös valiokunnan mietintönä yksimielinen ja lakiesitys esitetään hyväksyttäväksi muuttamattomana.

Mitä tulee sitten ed. Kalliksen esittämään remonttityöasiaan, niin kyllähän siitä jaostossa keskusteltiin. Se on vähän eri asia kuin kiinteistönhallintapalvelut, ja remonttitoiden arvonlisäverotusasiat tulisi käsitellä omassa yhteydessään. Mielestäni jos ajatellaan talonmiehen palkkauksen helpottamista, niin tämä esitys on asianmukainen, ja myös kaikki eri tahot, joita kuultiin asiantuntijoina, olivat sitä mieltä, että juuri tämä markkamäärä on oikea, eikä paineita myöskään korottamisen suuntaan ollut. Eräillä tahoilla oli toki painetta alentamisen suuntaan, lähinnä Kiinteistöyhtiöiden Liitossa, mutta tämä on sellainen sopiva kompromissi, missä on löydetty kirkko keskeltä kylää.

4 Osmo Soininvaara /vihr: Arvoisa puhemies! Itsekin olen erittäin tyytyväinen siihen, että raja nousee 180 000:een. Vielä tyytyväisempi olisin ollut, jos se olisi noussut siitä vielä olennaisesti korkeammaksi sillä tavalla, että se ei yhden henkilön palkkausta missään olosuhteissa olisi estänyt. Sen jälkeen lopputuloksena olisi ollut epäneutraali järjestelmä, koska, aivan oikein, kiinteistöhuoltoyhtiöt olisivat todenneet, että heitä sorretaan.

Mutta tässä minusta on yhteiskunnan järkeväkin olla epäneutraali, koska paikalla oleva talonmies toimii samalla ilman palkkaa, toisin sanoen itse asiassa arvonlisäkorvauksella, sekä korttelipoliisina että eräänlaisena sosiaalityöntekijänä. Kun meillä tietynlainen sosiaalinen irrallisuus ja naapuriyhteisöjen katoaminen on suurena syynä moneen yhteiskunnalliseen ongelmaan, näiden ongelmien takia minusta olisi hyvä, että yhteiskunta suosisi talonmiesjärjestelmää niiden ulkoisten hyötyjen johdosta, jotka siitä järjestelmästä seuraavat. Tällainen taloudellinen neutraalisuus ei loppuun asti voi olla niin tärkeä arvo, että me sen takia teemme huonomman yhteiskunnan.

—————

Ed. Lindén merkitään läsnä olevaksi.

—————

5 Kalevi Olin /sd: Arvoisa puhemies! Esityksellä näyttää olevan eduskunnassa vahva kannatus. Esitys tukee näkemystä, että teknistyvä yhteiskunta palvelualallakin tarvitsee ihmistyövoimaa. Taloyhtiöiden merkitys erityisesti kasvukeskuksissa näkyy siinä, että yhdessäkin kerrostalossa asuu jopa enemmän ihmisiä kuin maamme pienimmässä kunnissa. Siltä osin talonmiehen olemassaolo nimenomaan kasvukeskuksissa turvallisuuskysymyksenä ikääntyvälle ihmiselle on varsin toivottavaa.

Mitä tulee ed. Saarisen näkemukseen, jonka hän esitti, että alarajaa tulisi säännönmukaisesti tietyin väliajoin tarkistaa, pidän sitä erinomaisen hyvänä kannanottona.

6 Tarja Kautto /sd: Arvoisa puhemies! Täytyy todeta, että minä olen tästä asiasta aivan samaa mieltä kuin ed. Soininvaara. Tässä olisi nimenomaan pitänyt mennä pidemmälle.

Tällä hetkellä tämä tulee rajoittamaan talonmiesjärjestelmän mahdollisuuden ainoastaan pienehköihin yhtiöihin, jotka usein ovat jo muutenkin sellaisia, että niissä ei esiinny nimenomaan niitä sosiaalisia ongelmia, joita esiintyy suurissa taloyhtiöissä. Minun mielestäni ei pitäisi asettaa esteitä sille, että myös suuriin taloyhtiöihin voitaisiin saada talonmiesjärjestelmä.

Minulla on itselläni ollut mahdollisuus tutustua Amsterdamissa yhteen erittäin vaikeaan asuinalueeseen. Siellä yhtenä tärkeänä tekijänä, kun ongelmia oli ratkaistu, oli nimenomaan se, että kun oli iso korkea talo, jopa jokaiseen rappuun oli laitettu oma talonmies. Tällä oli saatu aikaan huomattavasti järjestystä ja turvallisuutta ja koko taloyhtiö sinänsä toimimaan nykyistä paremmin.

Esitän toivomuksen tässä yhteydessä, että tähän asiaan voitaisiin palata.

7 Pentti Tiisanen / vas: Arvoisa rouva puhemies! On merkittävää, että koko eduskunta on hallituksen esityksen takana. Yksituumaisuus on myös siitä, että alaraja on liian matalalla.

Samalla on todettava, että kun nyt on menetetty talonmiestyöpaikat vuosien mittaan eri kaupungeissa, niin jatkuvasti tulee selville tässäkin keskustelussa, minkälaisia ongelmia siitä on sitten seurannut, ja toisaalta, kun ed. Soininvaaran mainitsemia eräänlaisia korttelipoliiseja ja sosiaalityöntekijöitä ei ole käytettävissä, jollaisia talonmiehet voisivat siis parhaimmillaan olla, mi-

hin se taas johtaa, minkälaisen resurssin olemme menettäneet.

Näin ollen kaiken kaikkiaan tämä käy tietysti esimerkkinä siitä tilanteesta, miten vaikea on perustaa yhteiskunnassa tapahtunut heikentyminen, jonkin tietyn palvelun häviäminen saada ikään kuin uudelleen aikaan. Mutta asia on hyvä ja alarajaan on syytä palata, niin kuin täällä jo edustajat Saarinen ja Olin totesivat.

⁸ **Kari Uotila /vas:** Arvoisa rouva puhemies! 180 000 oli todella raja, joka jaostossa asiaa käsiteltäessä kyseenalaistettiin, mutta kun kaikki asiantuntijatahot, lukuun ottamatta kiinteistöpalveluyhtiöitä edustavaa tahoa, pitivät summaa oikeana, niin oli oikeastaan aika vaikea siinä yhteydessä tehdä muuta kuin edellyttää seurantaa ja asiaan palaamista, kun tilanne kehittyy. Esitettiin erilaisia arvioita, kuinka paljon tässä nyt puututaan neutraliteettiin ja kuinka paljon tästä rahsummasta on todellista palkkakustannusten ja työvoimakustannusten nousua. Arviot vaihtelivat 140 000—160 000 markan haarukassa, joka olisi puhdasta kustannusten nousua, ja eräällä tavalla se loppu olisi sitten neutraliteetin korjaamista talonmiesjärjestelmän suuntaan.

Olen kyllä henkilökohtaisesti sitä mieltä, että tällä pystytään jarruttamaan kielteistä kehitystä ja talonmiespalvelujen vähenemistä edelleen. Mutta esimerkiksi talonmiesten asunnoista luopuminen varmasti tekee aika vaikeaksi sen, että kovin laajassa mitassa tämänkään uudistuksen jälkeen talonmieskäytäntö lisääntyisi kiinteistöyhtiöissä.

⁹ **Pekka Kuosmanen /kok:** Arvoisa rouva puhemies! Minun mielestäni on suuri ristiriita siinä, että jos arvonlisäveroraja talonmiehen kohdalla on 180 000 markkaa ja jos palkka menee vaikka 1 000 markkaa yli, arvonlisäveron joutuu maksamaan koko summasta. Kuitenkin jos taloyhtiö tilaa remonttimiehen yksityishenkilönä, siitä ei mene ollenkaan arvonlisäveroa. Minkä takia työnantajaa kuritetaan talonmiehestä, vaikka hän on samanlainen yksityishenkilö kuin remonttimieskin. Minun mielestäni lakiesitys on huono siltä osin. Esitänkin, että jatkossa talonmiesten kohdalla arvonlisävero poistettaisiin kokonaan.

¹⁰ **Matti Kangas /vas:** Arvoisa rouva puhemies! Myös minä kannatan lämpimästi, että arvonlisäveroraja nostettiin 180 000 markkaan.

Minun mielestäni se on liian matala. Niin kuin ed. Kuosmanen totesi, se asettaa monia esteitä talonmiehen käyttämiseksi, esimerkiksi asukkaiden pienten korjausten ja palvelujen suorittamiseen talonmiehen normaalin työn lisäksi. Tämä on monen taloyhtiön haave ollut, mutta kustannukset ovat sen estäneet. Tässä on tapa työllistää ihmisiä järkevästi, eikä niin kuin nyt tehdään monesti työllistämismarjoilla, että työt ovat sitä sun tätä eikä käteen jää mitään. Toivoisin jatkossa, että rajaa nostettaisiin, että todella talonmiehet palaisivat ja he toimisivat, sanoisinko lainausmerkeissä, poliiseina taikka vartijoina alueella.

¹¹ **Raimo Vistbacka /ps:** Arvoisa puhemies! Itse olen asunut pääkaupunkiseudulla 1960- ja 1970-luvulla, jolloin näki sen, mitä hyötyä oli talonmiehistä. Kun vertaa sitä tähän päivään, ero on todella suuri. Sen johdosta mielestäni on erittäin hyvä, että ainakin osittain saataisiin pysäytettyä tapahtunut kehitys ja muutettua sen suuntaa. Täällä monessa puheenvuorossa on jo vakuutettu ja todisteltu sitä, millä tavoin järjestyksenpito esimerkiksi taloyhtiössä ja ympäristössä parantuu, nimenomaan kun siellä on ponteva talonmies. Meillähän on hyviä suomalaisia elokuviaakin siitä, miten talonmies ja hänen vaimonsa pitävät kuria pihapiirissä. Tältä osin voi yhtyä niihin puheisiin, mitä täällä on esitetty, että alarajaa hallituksen toimesta tulevaisuudessa kuitenkin uudelleen harkittaisiin ja tarkistettaisiin, että laki todella edistäisi sitä ympäristön rauhoittamista, mitä useilla alueilla pääkaupunkiseudulla varmasti halutaan.

¹² **Esa Lahtela /sd:** Arvoisa rouva puhemies! Sen verran voitaisiin palata historiaan, mistä tämä juontaa juurensa, kun talonmiehet hävisivät taloyhtiöistä ja kiinteistöistä. Itse olin kaupungin edustajana yhdessä taloyhtiössä. Kovaa kamppailua käytiin siitä, otetaanko talonmiespalvelut ostopalveluna vai mitä tehdään. Silloin työllistämistukilaki oli sen tyyppinen, jotta sillä voivat tällaiset firmat saada ilman mitään eri sääntöjä puolen vuoden työllistettyjä. Siinä kävi sillä tavalla, että työllistetyillä perustettu firma voitti kilpailun. Sen jälkeen talonmiespalvelut hävisivät, epäjärjestys tuli taloihin ja maksullisuus lisääntyi. Pitkässä pelissä siinä kävi, jotta nyt se koko homma on huomattavasti kalliimpi. Sen takia minusta järjestelmä, mitä ollaan nyt luomassa, on hyvä asia. Pitää muistaa, että talon-

miesten hävittäminen kuului sellaiseen yksityistämismuutokseen, joka yhteiskunnassa koko ajan on menossa. Nyt pitäisi muistaa, kun Tielaitostakin ollaan liikelaitostamassa ja siinä ollaan samaan suuntaan menossa, että ei tehtäisi sillä puolella samaa virhettä.

¹³ **Bjarne Kallis /skl:** Arvoisa rouva puhemies! Jokainen puhuja on todennut, että lakimuutos on parannus voimassa olevaan lakiin. Olen aivan samaa mieltä. Mutta on olemassa parempikin vaihtoehto.

Rouva puhemies! Minun mielestäni kaikki puhujat ovat puhuneet sen puolesta, että pitäisi olla sellainen järjestelmä, että talonmiestä kannattaa pitää. Se saavutetaan sillä, että 180 000 markkaan saakka palkat ovat arvonlisäverosta vapaat, ja ylimenevältä osalta maksetaan arvonlisäveroa. Se olisi kaikkein yksinkertaisin tapa eikä se valtiolle kovinkaan paljon tulisi maksamaan.

Innostuneena näistä puheenvuoroista tulen siihen lopputulokseen, että tästä kannattaa lakialoitte tehdä. Olen huomannut, että moni tulee sitä kannattamaan ja todennäköisesti myöskin sen alikirjoittamaan.

¹⁴ **Paula Kokkonen /kok:** Arvoisa rouva puhemies! Tämä on eittämättä parannus nykytilaan, mutta kuten monet puhujat ovat todenneet, 180 000 markan raja on liian alhainen. Kehykeskustelussa 21.3. täällä samat edustajat toivotavasti ottavat asian esiin ja tuovat voimakkaasti mielipiteensä näkyviin, jolloin hallitus voi ottaa tämän omaan ohjelmaansa. En lainkaan usko siihen, mihin ed. Kallis, että lakialoitteella asia hoidetaan, vaan kuvittelen, että kehykeskustelun kautta, jos asia tuodaan riittävällä painolla esiin, saadaan asia etenemään positiivisesti.

Uskon myöskin, että talonmieskäytäntö voi tämän myötä lisääntyä, mutta ei mitenkään kovin nopeasti, koska, niin kuin täällä on sanottu, talonmiesten asunnot on jo vuokrattu muualle. Tällaiset järjestelyt vaativat useita kuukausia. Kun raja on näin alhainen, en usko, että monet uskaltavat lähteä muuttamaan järjestelmää, ennen kuin raja nostetaan korkeammalle.

Yleiskeskustelu on päättynyt.

Yksityiskohtainen käsittely:

Lakiehdotuksen sisältö hyväksytään keskustelutta mietinnön mukaisena.

Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely on päättynyt.

11) Hallituksen esitys laiksi tilintarkastuslain 6 §:n muuttamisesta

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys HE 161/1999 vp
Talousvaliokunnan mietintö TaVM 1/2000 vp

Puhemies: Käsittelyn pohjana on talousvaliokunnan mietintö n:o 1. Ensin käydään asiasta yleiskeskustelu ja sen jälkeen lakiehdotus otetaan yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelu:

¹ **Leena Luhtanen /sd:** Arvoisa rouva puhemies! Valiokunta on muuttanut hallituksen esitystä kahdelta osin, toisaalta siten, että tässä on otettu huomioon 1.12.99 voimaan tullut uusi holhoustoimesta annettu laki, mikä muutos on lähinnä tekninen, ja myös niin, että hyväksyttävältä tilintarkastajalta vaadittaisiin käytännön kokemusta vähintään kolme vuotta nykyisen viiden vuoden sijasta. Nämä ovat esitykseen muutoksia. Tarkoituksena ei ole lieventää vaatimuksia tai tilintarkastajien pätevyyttä vaan se, että taat-taisiin heidän riittäväytensä. Haluan korostaa, että muutokset on tehty yhteistyössä esittelevän ministeriön, kauppa- ja teollisuusministeriön, kanssa.

Yleiskeskustelu on päättynyt.

Yksityiskohtainen käsittely:

Lakiehdotuksen sisältö hyväksytään keskustelutta mietinnön mukaisena.

Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely on päättynyt.

12) Hallituksen esitys laiksi vakuutusyhdistyslain muuttamisesta

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys HE 193/1999 vp
Talousvaliokunnan mietintö TaVM 2/2000 vp

Puhemies: Käsittelyn pohjana on talousvaliokunnan mietintö n:o 2. Ensin käydään asiasta yleiskeskustelu ja sen jälkeen lakiehdotus otetaan yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtainen käsittely:

Lakiehdotuksen sisältö hyväksytään keskustelutta mietinnön mukaisena.

Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely on päätynyt.

13) Valtioneuvoston selonteko kihlakunta-uudistuksen toteutumisesta

Mietintöjen pöydällepano
Valtioneuvoston selonteko VNS 1/1999 vp
Hallintovaliokunnan mietintö HaVM 6/2000 vp

Mietintö pannaan pöydälle puhemiesneuvoston ehdotuksen mukaisesti tiistaina 14 päivänä maaliskuuta pidettävään täysistuntoon.

Puhemies: Eduskunnan seuraava täysistunto on ensi tiistaina kello 14.

Täysistunto lopetetaan kello 13.29.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Seppo Tiitinen